

Mare

Anytimer Nieuwe
studentenvaluta

12

LEIDS UNIVERSITAIR WEEKBLAD 45STE JAARGANG — EL CID — 15 AUGUSTUS 2022

DAAR

ZIJN

JULLIE

DAN

COLOFON

Mare: Rapenburg 38, 2311 EX Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
Website mareonline.nl
Twitter @weekbladmare
Instagram @weekbladmare
Facebook: Leids Universitair Weekblad Mare
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 10.000

Hoofredactie: Frank Provoost
frank.provoost@mare.leidenuniv.nl

Redactie: Vincent Bongers
vbongers@mare.leidenuniv.nl
Anoushka Kloosterman
a.s.kloosterman@mare.leidenuniv.nl
Sebastian van Loosbroek
s.p.van.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Mark Reid
m.a.reid@mare.leidenuniv.nl
Susan Wichgers
s.wichgers@mare.leidenuniv.nl

Medewerkers: Pim Bakx | Remco Breuker | Omar Ghaly | Olaf Leeuwis | Oscar van Putten | Maia de Quay

Art direction en vormgeving:
Marcel van den Berg, joostmarcellis.nl

Fotografie: Taco van der Eb | Marc de Haan

Illustraties: Bas van der Schot | Bandirah | Silas.nl

Drukwerk: Rodi Rotatiedruk, Broek op Langedijk

Advertenties: Bureau van Vliet b.v.
Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem
Telefoon 023 - 571 47 45 |
E-mail sales@bureauvanvliet.com
https://bureauvanvliet.com/advertentie/Weekblad

Redactieraad: Kutsal Yesilkagit (voorzitter) | Frank Israel (vice-voorzitter) | Alexander Pleijter (secretaris) | Willem van der Does | Annemarie Drahmman | Nour Eldin Emar | Zoë van Litsenburg | Roel van Niekerk | Frank Rensen | Marten Jesse Pot | Hermelijn Smits

LAMME LEIDSE MEMES

Student die lid werd van Minerva
in de hoop Amalia te feuten in zak en as:
'Hier heb ik jarenlang naar toegewerkt'

DE DAS

Mis niets en
download nu
de Mare-app

**Laatste
Kans**

Trap er niet in

Mare liet zich vrijwillig oplichten

Veel (vaak internationale) studenten laten zich oplichten door nepverhuurders die op Facebook woonruimte aanbieden. Mare sprak met slachtoffers én scammers.

DOOR SUSAN WICHGERS

Aangeboden op Facebook: een gemeubileerd appartement met twee slaapkamers in de Kraaiersstraat, voor 500 euro per maand. Klinkt te mooi om waar te zijn, en dat is het ook. 'Fully furnished apartment, city center', post Anselmo Rubio in de Facebookgroep Leiden Housing. Zonder foto's. Rubio heeft een uitgebreid Facebookprofiel, maar niks wijst erop dat hij een link heeft met Nederland. Hij woont in Los Angeles, werkt bij een Amerikaans bedrijf, heeft Amerikaanse familie. Als we onze interesse laten blijken, stuurt hij het (Engelse) nummer van de 'huisbaas' door. 'Sorry for late reply', appt ene Andrew Taylor vervolgens. Op de vraag of een bezichtiging mogelijk is, antwoordt hij: 'Am somehow busy. That is why I won't be able to make any viewing. Because am in Amsterdam right now executing a huge project.'

Les 1: scammers zijn altijd te druk voor een bezichtiging
Het appartement bekijken is niet mogelijk, omdat oplichters zogenaamd altijd ergens anders zijn, voor werk of vanwege een ander excuus. Dat is de reden waarom vooral internationale studenten de dupe worden van scammers: zij zijn vaak nog in het buitenland tijdens hun zoektocht, en hebben sowieso geen mogelijkheid om te bezichtigen. Zoals de Indiase studente (human rights law) die vorig jaar 1100 euro is kwijtgeraakt aan een oplichter. Ze wil niet met haar naam in de krant. 'Het is nog steeds een nachtmerrie', vertelt ze. 'Het is zoveel geld, helemaal voor Indiase begrippen. Ik ben de helft van mijn spaargeld verloren.' Ze had de waarschuwingstekens moeten zien, geeft ze toe. De huisbaas had een Engelse bankrekening, had veel haast, reageerde altijd direct op haar e-mails. 'Maar ik had zelfs nog een vriend in Leiden het adres laten controleren. Het leek te kloppen.' Ze heeft ook een kopie van haar paspoort opgestuurd, waar ze veel spijt van heeft. 'Doe dat nooit', adviseert ze. 'En betaal niks voor een huis dat je niet met eigen ogen gezien hebt.' Helaas is dat advies niet waterdicht, weet Ab Hagenaar. Hij verhuurt zelf drie appartementen en is op Facebook onder die schuilnaam actief om internationale studenten te behoeden voor oplichters. In zijn vrije uren houdt hij de Facebookgroepen in de gaten waar woonruimte wordt aangeboden, maakt namen van scammers bekend, beantwoordt vragen van internationale studenten en geeft tips om oplichters te herkennen. Dat komt hem regelmatig op bedreigingen te staan, vandaar het pseudoniem. Andrew noemt hij een echte 'middle of the road scammer', de klassieke variant die uit is op snel geld.

Maar de tactieken worden steeds doortrapper. 'Sommige scammers huren iets via AirBnB. Zo krijgen slachtoffers het huis daadwerkelijk te zien. Ze denken dat het goed zit, en betalen. Als je een paar weken lang elke dag bezichtigingen houdt, kun je flink cashen.' Anderen spreken met studenten af in een restaurant, trakteren op koffie, en geven na betaling een set nepstulpen mee. 'Die blijken dan niet te passen.' Zijn tip: 'Check wie de eigenaar van het pand is. Dat kan gewoon via het Kadaster.'

Les 4: scammers hebben de details slecht op orde

Andrew was zogenaamd een Engelsman, maar sprak zijn moedertaal niet goed. George is volgens zijn rijbewijs een Amerikaan uit Mississippi, maar heeft een Engels telefoonnummer en gebruikt het Zweedse rekeningnummer van zijn 'advocaat' Pierre Magnusson. Bovendien mailt hij vragen die een normale huisbaas nooit zou stellen. 'Did you take drugs? Did you have car? Did you have pet?' Daarna stuurt hij een soort aanmeldingsformulier, waarin hij niet alleen ons adres en telefoonnummer wil weten, maar ook: 'Do you drink?' Op de vraag of hij zelf drinkt, antwoordt hij ontkennend. 'I don't drink and the lease agreement you will have it tonight.' Voor Nederlandse studenten is het makkelijk om niet voor dit soort trucs te vallen. Hagenaar schat dat 80 procent van de berichten die hij krijgt van internationale studenten komen, en zo van Nederlanders. 'In landen waar die woningnood niet zo enorm is, zijn mensen goed van vertrouwen', zegt hij. 'Daar zijn zulke oplichters niet actief, dus ben je er niet op bedacht.' 'Nederlanders herkennen ze misschien meteen', beaamt Hinsberg. 'Maar als je in het buitenland zit, heb je geen idee. Het is heel stressvol om hier een huis te vinden. Je bent wanhopig en gehaast.'

Les 3: scammers hebben haast

Nadat Andrew ons heeft gedumpt, nemen we contact op met Oluwasanmi Ajasa. Hij biedt een appartement aan in het centrum van Leiden. Als je op Facebook zijn naam zoekt, zie je dat hij datzelfde appartement ook in Amsterdam en Kopenhagen aanbiedt. Hij vraagt om een e-mailadres, zodat de huisbaas contact kan opnemen. Even later mailt ene George Smith. Hij heeft een appartement: Houtstraat 3. Dat adres gebruikt hij vaker: iemand anders die contact met hem heeft gehad, kreeg hetzelfde adres te horen. Houtstraat 3 is een studentenhuis van Duwo. De bewoners weten van niks. Als we een halve dag niet reageren, volgt een herinnering. 'Did you see my last messages I sent to you?' 'Did you see my messages with the questions to answer?' George heeft haast, net als de 'huisbaas' die begin dit jaar Maari Hinsberg (East Asian art history) oplichtte. Ze reageerde op een oproep van een Italiaans meisje dat een huisgenoot zocht, en die haar vervolgens in contact bracht met de huisbaas. Ze maakte, net als de Indiase studente, 1100 euro over. Pas toen de huisbaas beweerde dat de gemeente een nieuwe regel had waardoor ze drie maanden huur moest betalen, kreeg ze argwaan. 'Ik probeerde contact te krijgen met het Italiaanse meisje, maar haar Facebookprofiel bestond niet meer. Toen wist ik zeker dat het fout was.'

Les 2: de foto's en video's zouden overal gemaakt kunnen zijn
Op de foto's en video die Andrew ons stuurt, zijn de gordijnen van het appartement gesloten. Zonder uitzicht wijst niks erop dat het zich in Leiden bevindt. Kijk je beter, dan ontdek je on-Nederlandse details, zoals een waterkoeler en een airco. Soms gebruiken oplichters foto's van hotelkamers of van huizen die te koop staan. Om dat uit te sluiten, kun je omgekeerd afbeeldingen zoeken op Google. Andrews foto's zijn echter nergens anders op internet te vinden. Hij heeft inmiddels het volledige adres gestuurd, Kraaiersstraat 8, omdat hij in de veronderstelling is dat we in Duitsland zijn en het dus niet kunnen controleren. Kraaiersstraat 8 blijkt een garage te zijn. Nummer 8a, boven de garage, is wel een appartement. Maar door de ramen is meteen te zien dat het niet het appartement van de foto's is. Andrew wordt inmiddels ongeduldig. 11.45: 'Let me know if you receive it or not. Waiting for your reply.' 11.46: 'Are you there?' 11.50: gemiste oproep. 11.55: 'Do you receive it. Waiting for your reply.' Hij benadrukt dat hij het geld zo snel mogelijk moet hebben, pas na een betalingsbevestiging kan hij ons van het appartement verzekeren. We bellen terug. Voor een geboren en getogen Engelsman (blijkens zijn doorgestuurde paspoort – waarschijnlijk gestolen van een eerder slachtoffer) heeft Andrew een vreemd accent. Hij reageert gepikeerd: 'You told me you were in Germany.' Hij probeert zich er nog uit te redden door te beweren dat het appartement op de, niet-bestaande, tweede verdieping is. Plotseling gooit hij het over een andere boeg. Natuurlijk kunnen we de ruimte van binnen zien, maar er zijn nog een hoop andere geïnteresseerden. Als zij het niet willen, laat hij het ons nog weten. Na het gesprek blokkeert hij ons op WhatsApp en antwoordt niet meer op e-mails.

Toplocatie

OP = OP

Is er iets tegen te doen?

De faculteit Rechten heeft deze zomer een student-assistent aangenomen om een maand lang internationale studenten te helpen. Zij deed bezichtigingen, checkte websites met aangeboden woonruimte, voerde gesprekken met makelaars en keek huurcontracten na. Volgens universiteitswoordvoerder Caroline van Overbeeke werd dat zeer op prijs gesteld en gewaardeerd door de doelgroep. Maar of de andere faculteiten volgen, 'weten we nu natuurlijk nog niet, daarvoor is het nog te vroeg. Eerst evalueert de faculteit dit en zal de ervaringen vervolgens met Housing delen, en breder met de universiteit.' Hagenaar vindt dat het de morele plicht van universiteiten en gemeenten is om studenten te behoeden voor oplichters. 'We hebben veel baat bij internationale studenten, financieel gezien. Ik doe het vrijwillig naast mijn gewone baan, maar voor een klein budget kun je er mensen voor aannemen en is de zaak een stuk veiliger.' Hij heeft nog een tip: voor 59 euro gaat de site housingcheck.nl na of je te maken hebt met een scammer. 'Ik ben daar ambivalent over omdat het een commerciële organisatie is, maar ze doen goed werk.'

Oplichter Andrew had op zijn eigen naam een rekening bij de ABN AMRO. Het rekeningnummer is inmiddels bekend bij ABN AMRO. De bank adviseert iedereen die te maken heeft gehad met een oplichter om hetzelfde te doen. 'Op basis van dergelijke meldingen zullen wij onderzoek doen', laat woordvoerder Jarco de Swart weten. 'Maar belangrijker is dat slachtoffers aangifte doen bij de politie. Dat creëert, ook voor de bank, de noodzakelijke juridische mogelijkheden om nog intensiever actie te kunnen ondernemen tegen fraudeurs.'

Vrij

BUITENKANS!

De Leidse geschiedenisstudent Mike Rossell (23) was twee jaar lang spookstudent: hij loog tegen zijn vrienden, huisgenoten en familie dat hij studeerde. Hoe kon het zo ver komen? 'Ik dacht mijn ouders te beschermen tegen mijn eigen falen.'

DOOR SEBASTIAAN VAN LOOSBROEK
FOTO MARC DE HAAN

I. Het eerste jaar

'In de zomer van 2018 vertrok ik vanuit mijn ouderlijk huis in Maastricht naar Leiden. Ik wilde op kamers in een kleine stad. In Leiden is alles op fietsafstand en de stad heeft een echte studentencultuur. Dat wilde ik heel graag meemaken. Ik werd niet meteen lid van een vereniging, omdat ik eerst wilde aankijken hoe het met de studie zou gaan. Ik ben best laks en weet van mezelf dat ik alles uitstel tot het laatste moment. 'Ik had geluk dat ik een vaste werkgroep had bij geschiedenis. Ik voelde me er veilig. Doordat we zo hecht waren, was ook het geven van een presentatie een stuk minder spannend. Twee studentmentors herinnerden iedereen eraan zich in te schrijven voor vakken en tentamens. Ze hielpen ook bij het maken van werkstukken, met hoe je voetnoten moet plaatsen, bijvoorbeeld. Daar heb ik veel aan gehad.'

'Met studiegenoten dronk ik niet alleen biertjes in het café, maar studeerde ik ook in de UB. Er was veel structuur. Het eerste jaar ging best goed, ik haalde vijftig van de zestig punten. De studie vond ik fantastisch, daar lag het niet aan.'

II. Bang voor domme vragen

'De hulp die we in het eerste jaar kregen, viel daarna volledig weg. Er waren geen studentmentors meer, je moest zelf naar de UB om onderzoek te doen en de docenten vroegen veel meer zelfstandigheid. Dat vond ik heel lastig. 'Ook de werkgroepen veranderden, omdat iedereen een andere richting koos. Daardoor verloor ik het veiligheidsgevoel in de groep. In plaats van heel actief mee te doen, durfde ik niets meer te zeggen. Ik was bang om simpele vragen te stellen. Ik had het gevoel

dat ik het antwoord moest weten, omdat het eerder aan bod was gekomen.

'Ook aan studiegenoten durfde ik niets te vragen, uit angst dat ze me dom vonden. En omdat ik andere docenten had, merkten ze het verschil in mijn gedrag niet.'

'Vlak voor de start van het tweede jaar had ik me ingeschreven bij SSR. Al snel bleek dat ik een werkgroep had van 17 tot 19 uur die tegelijk viel met mijn verenigingsavond. Daar ging ik veel liever naartoe. Van het een kwam het ander. Ik dacht: als ik niet naar het werkcollege ga, hoef ik het hoorcollege ook niet meer te doen.'

'Het waren drukke eerste weken op SSR. Ik sloot me aan bij het dispuut Zoutkorrel en liep de ontgroening. Ik genoot te veel van het studentenleven en volgde steeds minder vakken.'

'Na kerst dacht ik: dat tweede half jaar heeft ook geen zin meer. Binnen een half jaar deed ik niets meer.'

III. Glashard liegen

'Ik vertelde het niemand: mijn dispuutsgenoten niet, mijn huisgenoten en familie ook niet. In het begin dacht ik: het is een leugentje om bestwil. Dat rechtvaardigde ik voor mezelf door te denken dat ik mijn omgeving anders alleen maar ongerust zou maken. 'Mijn plan was om de studie na de zomer van 2020 weer op te pakken. In de studiegids zocht ik op welke vakken er waren, zodat ik die kon opnoemen als iemand vroeg waar ik mee bezig was. Dat maakte het geloofwaardig. 'In het begin gaf het heel veel stress. Ik heb nachten wakker gelegen. Dan dacht ik: Mike, je bent glashard aan het liegen. Ik zat constant in mijn hoofd. Welk cijfer heb ik gehaald, welk tentamen heb ik zogenaamd?

Mike deed twee jaar lang alsof hij studeerde

Dat kostte enorm veel energie. Ik was de hele tijd ontzettend moe.

'Maar op een of andere manier kon ik dat gevoel ook moeiteloos wegstoppen. Na een paar maanden zat het liegen zo in mijn systeem dat het normaal werd. Ik begon te accepteren dat dit de situatie was en ging het liegen perfectioneren. Het ging me steeds makkelijker af en ik vond het ook niet eens erg meer. Als ik vertelde dat ik een tentamen had terwijl dat op een zaterdag bleek te zijn, bedacht ik er moeiteloos bij dat er in coronatijd ook online tentamens in het weekend waren. 'Op een gegeven moment geloofde ik in mijn eigen leugen. Als ik tegen mijn moeder zei dat ik een vak had gehaald, dacht ik dat dat ook echt zo was. Het was heel raar om te merken hoe je eigen brein je zo voor de gek kan houden. Doordat ik er zelf in ging geloven, zag ik het ook niet meer als liegen.'

'Ik begon te accepteren dat dit de situatie was en ging het liegen perfectioneren'

IV. Door de stad zwerven

'Om de tijd te doden, ging ik veel wandelen en lezen. Als ik een hele dag moest vullen, ging ik naar Utrecht: wat rondwandelen, ergens wat eten en lezen in een park. Ergens eind van de middag was ik weer terug in Leiden. Dat heb ik een half jaar volgehouden.'

'In de wintermaanden ging ik in mijn eentje naar de UB. Daar ging ik wat dingen lezen op mijn laptop. Ik ging niet meer met anderen naar de bieb, want dan zouden ze vragen waar ik mee bezig ben en zou mijn kaartenhuis in elkaar stortten.'

'Toen corona uitbrak werd al het onderwijs online. Dat heeft de leugen veel makkelijker gemaakt, want toen kon ik gewoon op mijn kamer blijven zitten. Daar heb ik ongeveer heel Netflix uitgekeken.'

V. Hoge verwachtingen

'Ik ben opgegroeid in een heel hechte gemeenschap in Maastricht, tussen echte arbeiders. Ze werken in

de fabrieken of bij de gemeente als vuilnismen, afvalprikker of putjesschepper - baantjes die eigenlijk niemand wil hebben.'

'Dat was voor mij een extra motivatie om te gaan studeren. Ik wilde niet veertig uur in de week putjesscheppen of vuilnis ophalen voor een minimumloon.'

'Ik was de enige uit de gemeenschap en mijn familie die überhaupt school had afgemaakt en dus ook de eerste die ging studeren. Iedereen was trots, maar er waren dus ook veel verwachtingen. 'Mijn oom en tante hebben me geadopteerd toen ik zeven was, omdat mijn biologische ouders me verwaarloosden. Sindsdien noem ik mijn oom en tante mijn vader en moeder. Zij hebben me een tweede kans gegeven. Als ik hen niet had gehad, was ik niet eens gaan studeren. Daarom was ik zo bang om op te biechten dat het me niet lukte. Ze zouden zich voor me schamen. Ik dacht hen te beschermen tegen mijn eigen falen.'

VI. De onthulling

'Ik dacht er nooit over na of ik mijn geheim ooit zou onthullen. Dat gebeurde pas toen een dispuutsgenoot van mij doorhad dat ik niet studeerde. Hij biechtte op zelf spookstudent te zijn geweest en herkende dingen aan mij. Ik zei bijvoorbeeld niet altijd hetzelfde, of vertelde dat ik een college had op een tijdstip dat er helemaal geen hoorcolleges zijn. Hij vertelde dat hij was benaderd voor de documentaire *Pretend Student*, en vroeg of ik daar ook aan wilde meedoen.'

'Ik dacht dat het voor een afstudeerproject was, dus ik stemde in. Pas toen de cameraploeg over de vloer kwam, werd me duidelijk dat het voor nationale televisie was. Toen dacht ik: doe het, dit is je kans om uit deze situatie te komen. Straks weet iedereen het. 'Mijn plan was om de documentaire samen met mijn ouders in Maastricht kijken, maar ik was ziek. Toen besloot ik ze de avond voordat het werd uitgezonden te bellen. 'Ik moet jullie iets vertellen', zei ik. 'Ik kom morgen op tv, dus ik wil dat jullie het van mij horen en niet van de burens.' Toen vertelde ik wat er aan de hand was.'

'Hun eerste reactie was onbegrip. Daarna waren ze boos. Mijn moeder zei meteen: 'Je komt terug naar Maastricht en gaat veertig uur werken, als je niet wil studeren.' Dat is die werkersmentaliteit die bij die gemeenschap hoort. Mijn vader zei: 'Jij kan het. Jij kan een beter leven krijgen dan de mensen hier, die veertig uur voor een hongerloontje moeten werken. Doe het niet voor ons, maar doe het voor jezelf.'

'Ze gingen er mee akkoord dat ik de studie zou proberen op te pakken, op voorwaarde dat ze me konden controleren. Ze wilden mijn inloggegevens, zodat ze mijn cijfers konden zien. Het telefoontje duurde maar

een kwartier. Toen ik ophing was ik enorm opgelucht. Ik dacht: heb ik hier zo lang op gewacht?

'Mijn huisgenoten had ik het al verteld toen ze hier kwamen filmen. Niemand zei zich bedrogen te hebben gevoeld, ik kreeg alleen maar begripvolle reacties. Ze zeiden dat ik voortaan naar ze toe kan gaan als er iets is.'

VII. Gered

'Ik heb twee jaar verkloot, maar ben dit collegejaar met een schone lei begonnen. Ik voel me weer vrij omdat ik niet meer hoeft te liegen en ben veel opgewekter en blijer. Ik stel weer alle vragen die ik wil. Laatst vroeg ik een docent bijvoorbeeld wat 'thematisch' betekende. Het boeit me niet meer als iemand mijn vraag dom vindt.'

'Elke maand spreek ik met de studentendecaan en mijn studietoelichting. Die stokken achter de deur heb ik echt nodig. Als je hulp nodig hebt: ga daarheen. De eerste stap zetten is moeilijk, je wil niet worden gezien als een slechte student. Maar zij zijn er voor je.'

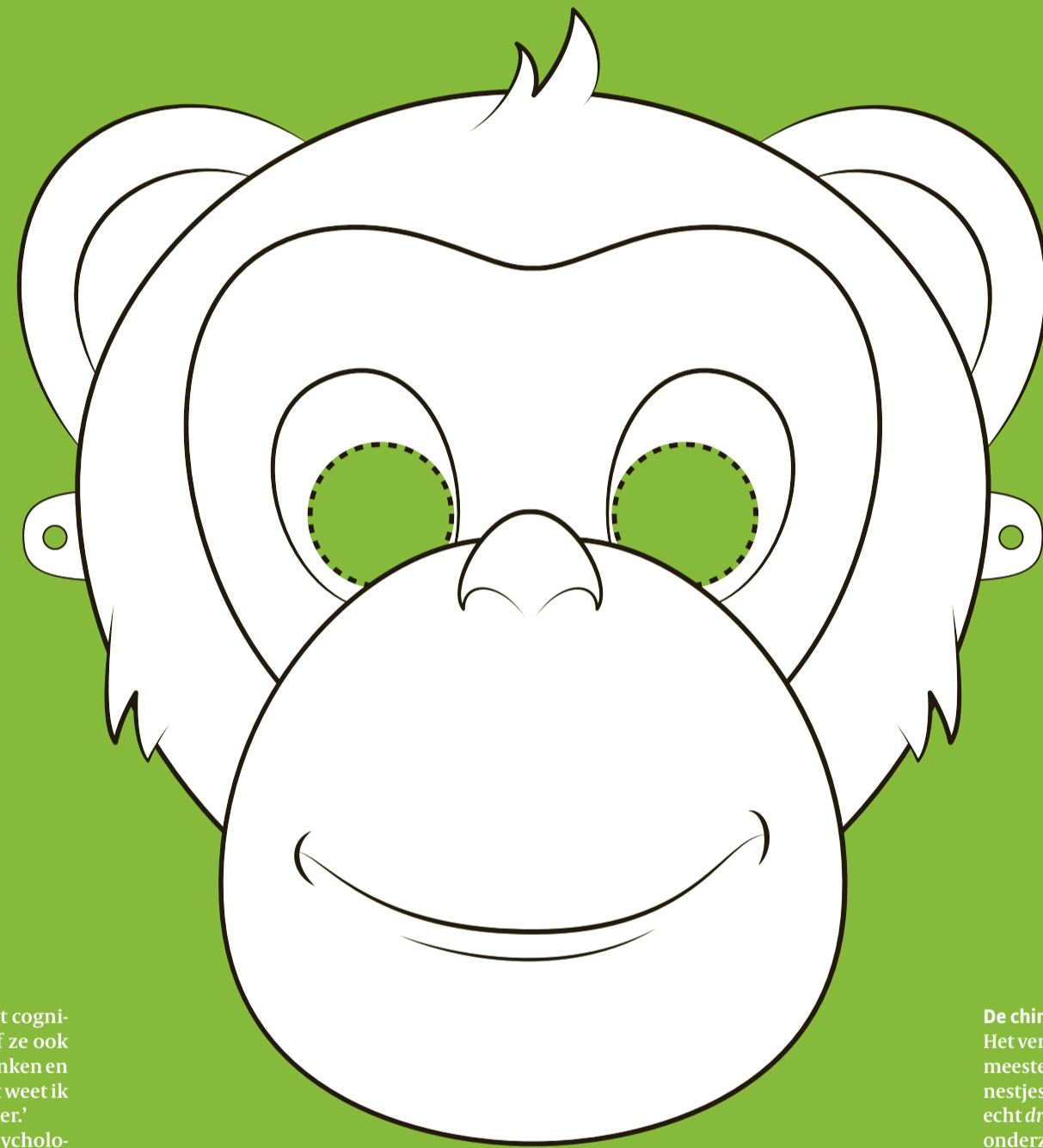
'Ik heb de liefde voor geschiedenis hervonden en heb er vertrouwen in dat het nu gaat lukken. De documentaire heeft me uiteindelijk gered: als ik daar niet aan had meegegaan, was ik nu nog steeds niet aan het studeren. Dat weet ik zeker.'

Waar kun je heen voor hulp?

Hoeveel spookstudenten - ook wel pretend student genoemd - de Universiteit Leiden telt, is niet bekend. Vaak blijven deze jongeren onder de radar, omdat ze geen contact meer hebben met de opleiding en studiegenoten. Dat de problematiek onder studenten speelt, is wel duidelijk. In de media is er de laatste jaren steeds meer aandacht gekomen voor het fenomeen. De documentaire *Pretend Student* - terug te kijken via *Npo Start* - is daar het meest recente voorbeeld van. Ook Mike Rossell vertelt daarin zijn verhaal.

Waar kun je terecht voor hulp als je sluipeerderwijs met je studie bent gestopt, terwijl je de draad juist weer wil oppakken? De eerste stap is om contact op te nemen met je studietoelichting of -adviseur. Daarnaast kun je contact opnemen met studentendecaan Romke Biagioni. Ook studentpsychologen kunnen ondersteuning bieden.

Wij mogen best meer aap zijn

'Dieren hebben ook emoties', stelt cognitief psycholoog Mariska Kret. 'Of ze ook gevoelens hebben, daarover nadenken en er's nachts wakker van liggen, dat weet ik niet, maar emoties hebben ze zeker.'

In tegenstelling tot de meeste psychologen onderzoekt Kret ook dieren. Geregeld bezoekt ze dierentuinen om de emoties en sociale interacties te bestuderen van mensapen. In *Tussen glimlach en grimas*, haar eerste boek uit voor het grote publiek, schetst ze haar vakgebied en deelt ze bijzondere onderzoeken.

'Uitingen van emotie in mens en dier', leest de ondertitel, maar dat verschil vindt Kret niet interessant. 'In wezen is het onderscheid tussen mens en dier onzin', schrijft ze. 'Men spreekt immers ook niet van "hond en dier" of "bonobo en dier". We zijn allemaal dieren en allemaal uniek.'

Dat de mens bijzonder zou zijn, wijst ze af. 'We geven apen gereedschap of proberen ze taal te leren. Natuurlijk gaat dat ze minder goed af, omdat het vooral menselijke eigenschappen zijn. Maar omgekeerd vertonen ze veel gedrag dat wij niet direct herkennen.'

Om te zien hoe dat gaat, zijn we op bezoek in Artis. Kret is hier een stamgast: zowel voor haar onderzoek als voor een ontspannen dagje uit komt ze geregeld naar de Amsterdamse dierentuin.

Psycholoog Mariska Kret onderzoekt dieren in plaats van mensen. Al doet dat verschil er eigenlijk niet toe, vindt ze. *Mare* ging mee met haar gebruikelijke expeditie: aapjes kijken in Artis. 'Chimpansees zijn *drama queens*, de orang-oetans sloopten onze computers.'

DOOR OSCAR VAN PUTTEN

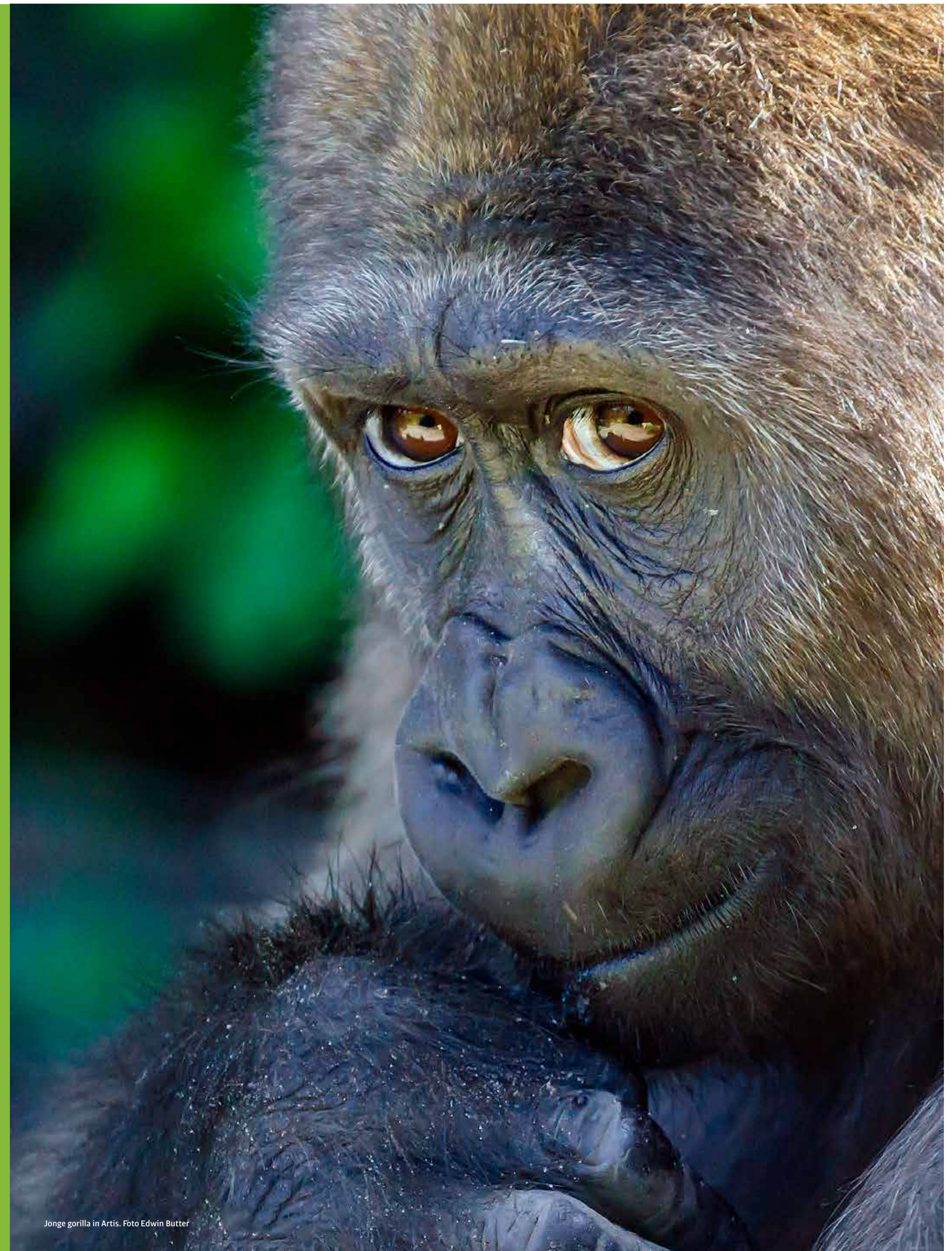
De chimpansees

Het verblijf van de chimpansees is rustig. De meeste dieren luieren op de grond of in hun nestjes. Maar schijn bedriegt. 'Soms zijn het echt *drama queens*. In Japan werkte ik in een onderzoekscentrum met een kantoor naast hun verblijf. Een puber-chimpansee ging continu de alfa-man uitdagen. We hadden te maken met continu gekrijs, achtervolgingen, en zelfs verwondingen. Soms waren ze urenlang aan het ruziën.'

Achterin het verblijf pikt een chimpansee aan het achterwerk van een soortgenoot. Die draait zich vervolgens om en laat zich in het oog wrijven. Dat gaat een paar minuten door.

'Ze zijn elkaar aan het vlooien', legt Kret uit. 'Dat is een uiting van genegenheid. Het smeedt een band, juist als je elkaar je meest gevoelige lichaamsdelen toevertrouwt.' Chimpansees verzorgen elkaars wonden goed, aldus de psycholoog. 'Laatst bleek uit onderzoek dat ze soms insecten op een wond leggen om het sneller te laten dichten, als een pleister. Ze kunnen dus echt elkaars perspectief innemen en gericht anderen helpen.'

Met deze groep doet ze onderzoek naar emoties. 'We laten op een scherm uitingen zien van hun soortgenoten en van mensen, en vervolgens controleren we waar ze naar kijken. Letten ze op het gezicht of het lichaam, en welke emoties vallen hen het meeste op?' >

Jonge gorilla in Artis. Foto Edwin Butter

Dierentuinen waren eerst wat terughoudend. 'Ze vonden het lastig, omdat computers niet in de natuur voorkomen. Maar computers zijn echt een vorm van verrijking. De apen krijgen soortgenoten te zien die ze niet kennen, ze krijgen een uitdaging. Je ziet dat de chimpansees het echt leuk vinden.'

Ook het onderzoek zelf zorgde geregeld voor uitdagingen. 'Bij mensen kun je uitleggen hoe het onderzoek werkt en wat je doet. Bij mensapen komt meer creativiteit kijken. De chimpansees moesten we stap voor stap aan het scherm laten wennen. Ze moeten ook hun hoofd stilhouden, daarvoor laten we ze drinken uit een speciaal rietje. Ik scheid de dieren niet van hun groep en gebruik nooit straf of dwang. Dat gaat tegen mijn principes in en zorgt voor stress, en de emoties van een gestrest dier zijn niet representatief.'

Het verschil hoe snel de beesten aan de computers wennen. 'De bonobo's in Apenheul waren in het begin heel bang, de orang-oetans sloopten hem meteen. En soms werkt het onderzoek niet. In het Duitse Nordhorn hadden we en hele set-up gebouwd, maar de chimpansees vonden het vooral leuk om met de assistent te dollen.'

Uit haar ooghoeken ziet Kret hoe een van de chimpansees begint te gapen. Meteen kijkt ze aandachtig naar de rest van de groep. 'Uit onderzoek blijkt dat ze elkaar gaan na-apen. Spiegelgedrag heet dat. Dat doen mensen ook. In Level, het grote kantoorgebouw bij het station, hebben we een groot scherm geplaatst met filmpjes van lachende mensen. We merken dat voorbijgangers oprecht vaker gingen glimlachen.'

Helaas kan ze die theorie nu niet toetsen: de rest kijkt weg. De gaap blijft onopgemerkt.

De gorilla's

'Sorry chimpansees', verontschuldigt Kret zich. 'Maar in Artis zijn de gorilla's veel leuker. Daar zitten meer jonge dieren bij, daar is het speelser.' Momenteel doet ze in Blijdorp onderzoek naar gorilla's, maar ze hoopt binnenkort ook met de Amsterdamse gorilla's aan de slag te kunnen.

Een tiental zwarte kolossen zit binnen, verspreid over de ruimte. Een gorilla is opvallend veel groter dan de rest. 'Dat is de zilverrug, het mannetje dat bovenaan de rangorde staat. Bij gorilla's is het verschil in grootte tussen het mannetje en het vrouwtje extreem.'

Over het algemeen geldt: hoe groter het mannetje, des te minder gelijkwaardig de vrouw is. 'Bij gorilla's is dat verschil heel groot, terwijl het bij mensen en bonobo's klein is. Bonobo's hebben zelfs een vrouwelijke leider, die zijn best vredig en tolerant. Ik denk dat wij soms wat meer bonobo zouden moeten zijn.'

Uit het niets begint het stro te ritselen. De zilverrug heeft een doelwit gekozen en rent op

een veel kleiner vrouwtje af. Verontwaardigd kijken bezoekers toe: hij duikt op haar, zij komt net op tijd weg. Binnen een paar seconden is het spektakel voorbij, maar de bezoekers staan op scherp.

Kret: 'Dit is display-gedrag. Hij laat zien dat hij de baas is. Ik ben benieuwd of dit nog een vervolg gaat krijgen.' Dat gebeurt niet lang daarna: het aangevallen vrouwtje vliegt de rug van de leider. 'Ze wil het goedmaken.'

Opeens loopt er een kleine gorilla naar het raam toe. Hij klimt op een emmer en richt zich tot Kret. 'Oh hallo', zegt ze liefkozend. Glimlachend houdt ze haar beker thee tegen het raam aan; de gorilla probeert eruit te drinken. 'Wat een slim beest!' reageert een bezoeker.

Afgeleid door de thee verliest het beest haar evenwicht. Ze tuimelt naar beneden. Geschrokken door haar eigen onhandigheid rent ze weg. Om even later weer terug te keren. Na een tweede vergeefse poging om thee te drinken, besluit ze in haar neus te peuteren. 'Net een mens', grapt Kret.

Maar ondanks het schattige kind is de sfeer in de kooi gespannen. 'Normaal zitten de gorilla's dicht bij elkaar. Er speelt wat.' Wat dan? 'Er gebeurt zoveel waar we geen weet van hebben. We kunnen emoties benaderen, maar nooit meten. Zelfs mensen hebben vaak een therapeut nodig om te begrijpen hoe ze zich voelen.' Sterker nog: 'Praten over je emoties kan je juist op het verkeerde been zetten. Misschien is het wel goed als psychologen wat meer biologen als voorbeeld nemen en beter gaan kijken.'

De vogels

Krets interesse strekt zich verder uit dan mensapen. Haar favoriete dieren in Artis zijn de zuidelijke hoornraven – grote, zwarte roofvogels uit Afrika. 'Ze zijn heel nieuwsgierig en intelligent', vertelt ze enthousiast. 'Mijn zoontje heet ook Raaf. Iedereen denkt dat dat kort is voor Raphael, maar nee, het is gewoon Raaf.'

Bij aankomst lijken de vogels weinig geïnteresseerd. Ze pakt wat gevallen bloemblaadjes op en strooit die uit voor de kooi. 'Ik weet niet hoe ik contact moet maken', verzucht ze. 'Als ik nou onderzoek zou doen...' De oplossing vindt ze even later, als ze haar tas opent en haar telefoon er uithaalt. De raaf pikt het ritselende geluid op en springt op haar af.

Een andere groep raven ruziet om eten. Een groot beest pakt een muis en springt ermee weg. 'Ze kunnen zich in anderen inleven', vertelt Kret. 'Ze begrijpen wat een ander wel of niet kan zien. Dan kunnen ze kiezen om hun eten te verstoppert, of juist snel op te eten.'

Ze is ook gek op andere vogels. Thuis heeft ze twee grote parkieten, en haar telefoonhoesje bevat een foto van haar parkiet. Hoe zit het met hun emoties? Dat blijft gissen, zegt ze. 'Er is veel meer onbekend dan bekend. Vogels hebben een compleet ander lichaam dan mensen,

dat maakt het moeilijk om gedrag te herkennen en te interpreteren. Misschien krijgen ze wel een prettig gevoel als ze gaan vliegen, net zoals wij verliefdheid of opluchting voelen. Dat zou evolutionair gezien voordelig zijn.'

Na het succes van haar eerste boek – 'het kreeg veel meer aandacht dan ik had verwacht' – werkt ze aan een vervolg over stadsdieren, zoals duiven, kraaien en ratten. 'Duiven hebben een achtste veertje dat geluid produceert als ze opvliegen. Andere duiven weten dat hun soortgenoot is opgeschrokken door gevaar. Dat zou je als mens niet zomaar herkennen.'

Op de achtergrond slaat een raaf met zijn poten tegen de kooi aan. 'Nee joh, rustig!' roept ze. Oorzaak van de commotie is een treiterende kraai in de boom buiten de kooi. 'Die vogels zijn neefjes van elkaar. Op kraaien reageert hij blijkbaar ook.'

Apen en mensapen

Het onderzoek van Kret richt zich vooral op mensapen, zoals chimpansees, gorilla's, bonobo's en orang-oetans. In haar boek legt ze het verschil uit tussen deze dieren en apen: 'Het Engels maakt terecht onderscheid tussen "monkeys" en "apes". Kort door de bocht: tot de groep "monkeys" behoren alle primaten die een staart hebben en tot de categorie "apes" behoren alle mensapen en de gibbons, die geen staart hebben maar ook op allerlei andere vlakken onderscheidend zijn, bijvoorbeeld door hun intelligentie.'

Foto's Oscar van Putten

'Misschien moeten psychologen biologen als voorbeeld nemen en beter gaan kijken in plaats van praten'

Leegstand, dat is pas crimineel

'Keep the cat in... and the cops out', staat er op de voordeur van de Van der Werfstraat, nummer 39. De spierwitte bel oogt gloednieuw en steekt vreemd af bij de afbladderende kozijnen van het pand. Het doet twifelen of 'ie wel werkt, maar even later komt natuurkundestudent Anna (22) de deur open doen.

Achter de voordeur leidt een smalle ijzeren wenteltrap naar de kelder die dienst doet als woonkamer, waar een paar mensen met een projector op het plafond gericht liggend Mario Party spelen. De trap naar boven, richting de keuken, loopt langs een raam dat is gebarricadeerd met een paar planken en een spiraalbodemp.

'Nog van de vorige krakers, om de politie buiten te houden', zegt Anna. 'Het ultieme symbool voor kraken: een barricade van een bedbodem, vastgespijkerd met bierdopjes.'

De keuken bevindt zich in de hal, waar de kamer van Denise (23, geografie, educatie en communicatie) aan zit. Klein maar met hoogslaper, ook een erfenis van de vorige krakers. In de kamer ernaast, ingericht in aardtinten en voorzien van hangmat, wordt iemand getatoeëerd.

Oude tijden herleven: dankzij de wooncrisis zijn krakers terug van weggeweest. Tijd voor een bezoek aan krakersgroep Vrij Parkeren Leiden. 'Als het dak niet lekt, is dat een luxe.'

DOOR SUSAN WICHERS
FOTO'S MARC DE HAAN

De vorige krakers zaten er in 2013, weet programmeur Justin (25). 'Wij zitten hier nu iets meer dan een maand, zij hebben het niet zo lang volgehouden. Sindsdien is hier niks meer gebeurd.' Als bewijs laten de krakers met gepaste trots de werkende wc zien verderop in de hal. Justin: 'Eerst zaten de leidingen helemaal los, maar inmiddels werkt alles.'

Wie denkt dat krakers een deur openbreken, een bank neerzetten en er tevreden op neerploffen, heeft het mis. Sinds ze hun intrek hebben genomen, zijn de bewoners non-stop aan het klussen en inrichten geweest. Met als ultieme uitdaging het ophangen van de boiler op de bovenste verdieping. 'Deze man had het zogenaamd al eerder gedaan', zegt Anna, doelend op Justin, 'maar eerst viel de boiler van de muur, en toen hing hij 'm verkeerd om op. Inclusief klagen heeft het in totaal zo'n vijf dagen gekost: twee dagen gejannt, drie dagen gewerkt.' Inmiddels hangt de boiler stevig, zij het met steun van wat pallets.

Een andere ontbering was het lekkende dak, maar daar liggen de krakers niet wakker van. 'Als een dak niet lekt, is dat een luxe', vindt Justin. Ze hebben het geplakt, maar wachten nog op de eerste regen om erachter te komen of het wat heeft uitgehaald.

Het geheel doet erg denken aan een studentenhuus, en dat is het eigenlijk ook. Met als groot verschil dat de vier bewoners van het pand, Anna, Justin, Denise en acupunctuurstudent Amy (24) geen huur betalen en al hun eigen voorzieningen moeten regelen. >

Een aantal van hen wisselt al jaren steeds van woning: bij vrienden, dan weer anti-kraak, in de zomer op de camping. De vriendengroep had dit pand al een tijdje op het oog. Na grondig vooronderzoek ondernamen ze actie. 'Eerst wil je natuurlijk weten wie de eigenaar is, en waarom het leegstaat', legt Justin uit. 'Dit pand staat al decennia leeg. De originele eigenaar is overleden. De dochter, die nu eigenaar is, woont in Apeldoorn en doet er niks mee. We hebben laten weten dat we hier zitten, maar we krijgen geen reactie.'

Anna: 'Dat onderzoek is belangrijk, want er kan ook een goede reden zijn dat het leegstaat. Het is natuurlijk zonde als je zoveel moeite stopt in het opknappen en je er dan snel weer weg moet.'

En sommige panden zijn om technische redenen ongeschikt – ook voor krakers zijn er grenzen. Justin: 'Ik ben eens ergens gaan kijken waar het plafond met bouwstempels omhoog werd gehouden. Dat is echt te gevaarlijk.'

Tot in de jaren '80 was kraken nog een heel geaccepteerde vorm van leegstandbestrijding, maar er klonk steeds meer kritiek en er kwamen steeds meer regels. Zo mochten er lange tijd bijvoorbeeld geen panden meer worden gekraakt die minder dan een jaar leeg stonden.

In 2010 is er een wet ingevoerd waardoor kraken onder alle omstandigheden illegaal werd. Sindsdien raakte het een beetje in de vergetelheid. Maar door de huidige wooncrisis en alle protesten ontstaan er weer meer kraakiniciatieven, zien ook de bewoners van de Van der Werfstraat.

'Er zijn steeds meer mensen die het zat zijn', stelt Justin. 'De woningmarkt zit op slot, en niemand lijkt de sleutel te hebben. Ik heb een vriend die op z'n 42^e na 24 jaar op een wachtlijst een sociale huurwoning kreeg toegewezen. Mensen willen gewoon een woning.'

Het kraken van de Van der Werfstraat is dus zowel uit nood geboren als uit idealisme. Want behalve wonen, hebben de bewoners grootse plannen voor het pand. 'Een van onze wensen is om een grotere keuken te maken', zegt Anna, 'zodat we kunnen koken voor de buurt.'

'We willen avonden organiseren voor 50 tot 100 man uit de hele buurt, om saamhorigheid te creëren', legt Justin uit. 'Gebaseerd op het Duitse idee van een VoKu, een afkorting van Volkkuche, waar mensen uit alle lagen van de samenleving tegen kostprijs kunnen komen eten. Op zo'n avond maakt het niet uit wat je status is.'

'We willen ook graag een weggeefwinkel beginnen, een geldloze kringloopwinkel', zegt Amy. Justin: 'En filmavonden organiseren in de kelder. 'Barbecueën op het dakterras', oppert Anna. Amy: 'En zelf groenten verbouwen.'

'Had iemand al feestjes gezegd?', vraagt Denise. 'Nee, maar dat kan hier ook niet', antwoordt Justin. 'We zitten midden in een woonwijk, dat zou te veel overlast geven.'

Bovenal willen ze dat mensen ook zelf ideeën kunnen aandragen. 'Er zijn zoveel jonge mensen met leuke ideeën, maar zonder plek om ze uit te voeren', zegt Justin. 'Wat we precies gaan doen, hangt ook af van de vraag vanuit de buurt.'

Hun grote dakterras, de muren versierd met anti-kapitalistische graffiti en leuzen, grenst aan een hoop andere huizen. Met alle burens hebben ze al contact gelegd. De meesten zijn positief, een enkeling hooguit huiverig. Justin: 'Die zeggen: "Prima wat jullie daar doen, maar ik wil er niks mee te maken hebben." Volgens mij zijn ze een beetje bang dat ze de wet al overtreden door zich met ons in te laten.'

'Het grootste deel van de tijd liggen we onder een dekentje met thee'

Denise benadrukt dat kraken niks anders is dan wonen. 'De periode voor je gesetteld bent is anders, ja, maar mensen hebben onterecht een heel crimineel beeld bij kraken.' 'Het grootste deel van de tijd liggen we onder een dekentje met thee', vult Anna aan. 'Gisteren zaten we met z'n allen op het dakterras huiswerk te maken.'

Denise: 'vvd Leiden tweette over ons dat er hard moet worden opgetreden tegen krakers, want "kraken is diefstal". Ondertussen zaten wij hier gewoon jus d'orange te drinken. Houd je mond, denk ik dan. Het is pas crimineel om panden leeg te laten staan.'

Voorlopig steekt Vrij Parkeren Leiden, zoals de krakersgroep zich noemt, daar aan de Van der Werfstraat dus een stokje voor. 'Het enige vakje bij Monopoly waar je niet hoeft te betalen als je erop landt', verklaart Anna hun naam en logo. 'En als wij het spelen, hebben we nog een extra regel: sta je op Vrij Parkeren, dan krijg je gratis een huis van iemand anders.'

Er gaat een nieuwe virtuele munt rond onder studenten: de “anytimer”. Mare onderzocht deze nieuwe vorm van valuta die behalve tot dronkenschap ook kan leiden tot brandwonden of seks in een UB-wc. ‘Dit is goed zaken doen!’

DOOR PIM BAKX

Pieter-Paul en zijn clubgenoot Erik lopen om vier uur 's nachts langs de Oude Singel als Erik een geniale ingeving krijgt: 'Hee ouwe, als jij nu de gracht in springt, krijg je twee anytimers op mij.' Pieter-Paul, die toch al niet goed meer uit zijn woorden komt, kijkt zijn clubgenoot aan, trekt zonder iets te zeggen al zijn kleren uit, en springt poedelnaakt het ijskoude water in.

PLONS.

De volgende ochtend kan Erik zich maar weinig herinneren van het voorval, totdat Pieter-Paul hem videobelt: 'Je weet het al hè. Trek die anytimers maar.' Erik loopt met veel tegenzin in zijn badjas naar de fusiekoelkast, pakt twee bier-tjes, schuift er twee rietjes in en drinkt beide flesjes achter elkaar in één keer leeg, terwijl Pieter-Paul aan de andere kant van de lijn toekijkt.

Zo gaat dat in de wereld van deze nieuwe studentervaluta. Anytimers zijn de hoop voor schrale studenten en mislukte cryptobeleggers: fiets vijf keer naakt heen en weer over de Breestraat, laat jezelf tot bloedens toe verminken of drink een beker gruis uit het doucheputje en voor je het weet stik je van virtueel geld. Mare ging langs bij verschillende studentenhuizen om grip te krijgen op het fenomeen dat in gestaag tempo de euro aan het overnemen is.

Niels de Brabander (24), student geschiedenis en politologie en eveneens nestor (huisoudste) van Het Poepelpaleis neemt als eerste het woord in de fusie, waar de vijf huisgenoten bij elkaar zijn gekomen om het begrip *anytimer* uit de doeken te doen.

'Het is een soort weddenschap die je aangaat met iemand anders. Je laat iemand iets doen en in ruil daarvoor heeft die persoon het recht om jou op elk willekeurig moment een biertje te laten drinken.'

Zijn huisgenoot Tijmen Troost (biologie, 20) corrigeert: 'Te adten.'

Arie Kruijer (tussenjaar, 22): 'In principe mag je hem geven wanneer je wilt, rekening houdend met het feit dat je hem terug kan krijgen.'

Rechtenstudent Jasper Hoekzema (20): 'Dat is natuurlijk het mooiste. Als je er allebei een "op" elkaar hebt, want dan kan hij altijd *backfire*.'

'Het is een soort machtsspel', aldus de 22-jarige Ruben (die niet met zijn achternaam in de krant wil). 'Want je weet wat je terug kan verwachten.'

Het principe achter de anytimer lijkt dus relatief eenvoudig. Opdrachtgevers kunnen iemand anders "anytime" een biertje laten adten, en als ze de opvoering niet in levenden lijve kunnen aanschouwen, voldoet een (video)belletje.

Toch komt er veel meer bij kijken, weet communicatiestudent Niels Heeman (23) van Huize in den Vrolycke Schuyver (dvs). 'Het is een soort handelswaar. Je probeert voor jezelf het beste uit de deal te halen.' Het gaat dus niet alleen om het drinken, maar ook om het onderhandelen. Een dispuutsgeenoot van Heeman liet recentelijk nog een oorbel schieten voor 24 anytimers. Voor die hoeveelheid had hij het zelf nooit gedaan, zegt hij. 'Enerzijds wil je meer any's krijgen dan dat iets eigenlijk waard is, anderzijds probeer je minder any's weg te geven.'

Toen er een filmpje rondging in Leiden van een Augustijn die een beker kots uit de pisbakken schepte en vervolgens opdronk, waren veel studenten in shock. Niet omdat het zo intens smerig was, maar vanwege de schamele beloning: 'Dat hij dat doet... voor maar zestien anytimers!'

Studenten hebben er alles voor over om het anytimer-saldo omhoog te krikken: ze springen de gracht in als het vijf graden vriest, hebben seks op een openbare plek of adten een liter bier in een propvolle UB-zaal. De moraal aan het verhaal: alles heeft een prijs.

In appgroepen van dispuuten doet het volgende tafereel zich regelmatig voor. Als iemand oppert: 'Hoeveel any's als ik Manneken Pis donkergroen verf?' begint de rest gretig te

bieden. Het bericht wordt door middel van kopiëren/plakken met namen en aantallen ondertekend, totdat het aanbod hoog genoeg is. De daad wordt uitgevoerd en de anytimers genoteerd, vaak via de eigen notitie-app.

Troost kan zich zijn slechte en goede deals nog herinneren. 'Ik heb een keer een pan bier ge-adt voor tien any's. Achteraf dacht ik: dat smaakt wel raar. Wat bleek: mensen hadden allemaal hun as erin gedaan.' Maar dat was niet wat hem dwarszat. 'Toen ik naar huis ging, heeft iemand anders het nog een keer gedaan voor twintig. Kut, denk je dan, ik had beter moeten onderhandelen.'

Een deal waar hij wél trots op was: 'Ik heb ooit een heel natte, zompige Bugle die in de gootsteen lag opgegeten voor vijf any's. Dat is goed zakendoen!'

De jongens van Het Poepelpaleis hebben een heus anytime-rooster boven op de keukenkastjes geplakt, waar nauwkeurig wordt bijgehouden wie allemaal op wie een anytimer heeft. Er is een speciaal rijtje gereserveerd voor de "huisany's" voor degenen die hun huistaken niet uitvoeren,

legt Kruijer uit: 'In mijn geval is dat de vis verschonen.' Ruben kijkt om naar het aquarium, dat donkergroen kleurt. 'Zoals nu dus: we kunnen wel even een demonstratie geven.' Zo zijn er dus zelfs manieren om anytimers op elkaar te krijgen, zonder daarbij te onderhandelen. Bij Vliet3, waar de 22-jarige rechten- en economiestudent Max Brood met 30 andere huisgenoten woont, krijgen medebewoners een any op iemand, als die persoon doorverhuist naar hun verdieping. Heeman doet met zijn huisgenoten bij DVS iets vergelijkbaars met nieuwe huisgenoten, op de hospiteeravond zelf. 'Heel het huis krijgt in het begin één any op je. Dat lijkt veel, maar vaak wordt de helft al meteen ingezet op de avond zelf en nog een kwart de volgende ochtend. Dan houd je er uiteindelijk maar iets van vijf over.'

Hoe wetteloos de onderlinge handel ook lijkt, er zijn wel degelijk fatsoensregels, stelt Brood gerust. 'Je gaat bijvoorbeeld niet een anytimer inzetten als iemand nog moet rijden.' Er is altijd wel ruimte voor discussie, maar 'zomaar weigeren kan niet', zegt hij. 'Dan verdubbelt ie.' Er wor-

den zelfs 'allianties gevormd' op avonden waarbij er met het huis gedronken wordt. 'Dan kijk je samen hoeveel any's je op een bepaald persoon hebt en dan kun je er bijvoorbeeld 12 of 24 in één keer uitdelen. Dat noem je dan "any halve krat" of "any krat". Dan zorg je dat een persoon de hele avond moet kratzitten.' Wie dan dapper genoeg is om te besluiten niet meer mee te drinken, kan zich uitkopen... voor extra anytimers.

Een anytimer kan dus ook een laatste strohalm zijn om jezelf uit vervelende situaties te redden. Dat geldt zeker voor een ander breed ingeburgerd drankritueel, het zogeheten 'velletje'. Heeman legt uit: 'Als je een glas kapot laat vallen, moet je op een kratje gaan staan met een velletje wc-papier tussen je billen dat wordt aangestoken. Je mag het papierje pas wegslaan als je een biertje hebt leeggedronken.'

Er zijn echter verzachtende omstandigheden: slachtoffers mogen zelf bepalen hoe ze het papier scheuren. Heeman: 'Ik scheur het liefst lange dunne repen, dan heb je meer tijd, tenzij de vlam ineens omhoogschiet.' Brood: 'In principe

gaat het nooit mis. Als je het biertje echt niet op krijgt, sla je papierje alsnog weg. Dan zeurt de rest even maar dat waait vanzelf over.'

Meestal dan, want met een hospitant liep het slecht af. 'Die was nét ingestemd en durfde het velletje natuurlijk niet weg te slaan. Maar omdat hij niet zo goed kon adten, heeft hij een aantal weken met een brandwond op zijn anus rondgelopen.'

Brood wil maar zeggen: een afkopsom in anytimers had in zo'n geval uitkomst kunnen bieden. 'Vooral chicks doen liever niet een velletje', weet hij.

Zoals dat hoort bij nieuwe financiële markten is de wisselkoers uitermate grillig en schieten nieuwe varianten als paddenstoelen uit de grond. Kruijers persoonlijke favoriet is de "any douche": 'Als je die goed timed, is het echt heel naar. Je moet dan naar huis, douchen in je eigen douche, en weer terug.' Tot zijn grote opluchting is de "any-Terschelling" - waarbij het slachtoffer per trein en veerboot op en neer naar het Waddeneiland moet reizen - nog aan hem voorbijgegaan.

Voorlopig dan.

Wisselkoers: seks en geweld

Gevraagd naar de wildste ervaringen op het gebied van anytimers, bleek het voor veel studenten opeens lastig om herinneringen naar boven te halen. In een poging de wisselkoers toch enigszins in kaart te brengen hield Mare een anonieme enquête.

Waar een respondent voor slechts één anytimer al 'de troep uit de gootsteen eet', wordt de ander pas voor twee verleid om 'boodschappen te halen terwijl iemand brak is'. Voor datzelfde aantal gaan anderen al over tot sadisme zoals 'een bierdopje tot bloedens toe in iemands hand drukken'.

De drempel voor seks is relatief laag. Een student geeft haar dispuutsgeenootje twee anytimers als het haar lukt om 'met de gitarist van de band die speelde die avond te naaien'. Er worden drie anytimers beloofd voor 'naaien in de UB-wc'.

Voor 'aankloppen bij een huisgenoot van het andere geslacht en geslachtsdeel laten zien' zijn drie anytimers te verdienen.

Pas bij grotere aantallen gebeuren de serieuzere dingen: voor veertien anytimers zet iemand 'een tattoo die ik liever niet aan mijn moeder laat zien'. Het 'drinken van voetwater' (wat dat ook moge zijn) kost twintig stuks, voor 28 is iemand bereid tot 'scheren wenkbrauw'.

Lockdown leidde tot een nieuwe hype: 'nomineren'

Tijdens de coronacrisis kwam een nieuwe drinkvariant tot bloei. Brood merkt dat 'nomineren' een ding is geworden. 'Je trekt een bak terwijl je dat filmt en aan het einde van het filmpje zeg je wie je nomineert. Diegene heeft dan 24 uur om datzelfde te doen.' En wat valt er te winnen als de uitgedaagde faalt? Daar is 'ie weer: een anytimer.

In de lockdown werden er zelfs nominatieapps aangemaakt. 'Dat zijn speciale whatsappgroepen met ongeveer vijftig man waarbij je alleen maar nominatiefilmpjes heen en weer stuurt', legt Heeman uit.

Hij scrollt door de groep die zijn huis heeft, samen met het huis van Brood. De chat staat vol met filmpjes van adtende mensen, soms met tien tegelijkertijd. 'Anytimers of nominaties zijn ook gewoon een excuus om met elkaar een biertje te adten. Je weet beiden eigenlijk van tevoren al hoe het afloopt.'

Alles voor een anytimer

Natte tosti zoekt kwarrel

Wie wil integreren in het studentenleven moet de taal kennen. Mare helpt je gewijs te worden in de wonderse wereld van de BSA, AVG en (B)VVO. Altijd handig voor... dingen.

A **Aanduwent**: Dichtkitten, (door)palen, (door) sauzen, (door)blaffen. Zie regelen.

AB acties: secretaris.

Acceptie: tegen in, zin in akkoord gaan.

Aedem: het zo snel mogelijk achterover slaan van een biertje. Afkomstig van het Latijnse *ad iudicium*, tot op de bodem.

Alpbieren: ergens een laatste biertje gaan drinken. Lijkt een gebed te zijn, maar is de laatste step naar de laatste biertje.

Andonifidit: oude lullen gaan altijd voor.

Anytimer: een act die 'any time' moet trekken als je odds heb verloren. 'Ik heb drie anytimers op hem.' Zie: odds.

Ar: van arbeider, al het Leidse plebs dat niet stuudeert (ook: prolet, burger).

Aug: kort voor Augustinus.

AVG: aardappelen, vies, groente. Een AV'etje doen.

B **Badrug**: de Kippenbrug die beide delen van de Vroonsteg met elkaar verbindt. Baffen is aan elkaar en het verhaal gaat dat twee scholieren elkaar op deze brug hebben staan baffen nadat ze studentenkrong hifi waren uitgezet.

Barfen: koken. Ook: nekken.

Barry Badpak: de held van 3 oktober, dankzij hifi als 'toldit'. De rest van het jaar gewoen een ar in de BSA.

Bele: geel (voor een man). 'Ik ben echt be'rie'.

Bilk trekken: een medaille winnen (roetierm).

Bokor: café de Rome Leo.

Bruin fruit: bitterballen.

BSA: komt in twee varianten. Het positief Bindend Studie Advies is geen reden tot zorgen. De negatieve variant vraagt om meer studie en minder bier.

Burgerslurf: bus.

Burgerslurf: trein.

BWS: ben wel bij/ben wel bij/bes wel bij.

C **Colbor**: constitutieborrel. Besturen feliciteren en bestuur met het bestuur zijn.

Corps: Minerva, spreuk uit: koor. Een corpsbal is een namelijk lid.

CV'ruiker: kies voor een bestuursfunctie om het cv mee op te pimpen.

D **Dies**: Op 8 februari is de universiteit jarig. Spreuk uit: die-jés.

Dichtgetikt: alken nog maar over je vereniging kunnen praten.

Drie Oktober: spreuk uit: 'dwrie oktober' (het carnaval van de Leidse ar. Iets met huutspot, haring en spanjolen).

Driescouderrege: gevoelswoord van de vier eten. De BSA.

Drukfeut: feut die niet goed moedeet (hij is tijdens de ontgroening).

Dubbel gemengd: een huis waarin mannen en vrouwen van verschillende verenigingen al dan niet vreedzaam samenwonen.

Duffen: zie: fietsmakers. Enkelvoud: Duff (er).

Duurt een baard: duurt lang.

E **Engels**: geweldige, fantastische. 'Het feest was echt episch.'

Escalator: bier drinken tot het uit de hand loopt. 'Het escalator helende de klauwen uit!'

Eventueel: fase tussen kwarrel en prela (zie aldaar).

F **Fietsemakers**: de grootste de mannelijke fietsemakers van de Leidse BSA. Ze zijn meer technische dan sociale kwaliteiten. Best een van zoveel tijd al naar Leiden om bier te regelen, bij gebrek aan prooidieren in het eigen reservaat.

Fiets font = fiets weg: gelegaliseerde diefstal door de gemeente Leiden.

Fumeren: roken. Ook: paffen.

Fustic: hield voorwerp in discussies over ruimte in een studentenhuis.

G **Gast**: pik, lul, clude, gozer.

Ger: sigaret.

Gratheke: iemand's hoofd na te veel bier.

H **Haker**: die jaffe twat die vroeg naar huis te gegaan en bij wie je bij thuiskomst omgestraft raatwe zeppen mag uitlaten. Welk woord? haken.

Halve Klapper: halvertrihls Spa Gond. Ook: halve Leo.

Harken: (snel) eten. 'EVEN snel een bord pasta weg'harken.' Ook: kanten. Zie: nasen.

Hooge: die supermarkt de Hoogvliet, ook wel: The High Fly.

Hospitieren: groenschalige vleeskeuring waarbij je je met tenten en andere studenten moet profiteren in het studentenleven.

Hudtuit: weggaan zonder iets te zeggen.

I **Inauguratie**: geheimezinnige ceremonie rond de toelating van nieuwe leden.

Indikkon: dicht op elkaar zitten. Bij ontgroening gebruikte techniek waarbij eerstejaars urenling in dikken terwij ze bijvoorbeeld liederen leren.

Io Vlt: van onsprong tijdens studentententief gezongen bij opening academisch jaar.

J **Jachtseizoen**: KMT.

Jeters: grote mommen. Ook: meloenen, kwarkkassen.

K **Keren**: hermatras met je slapende huisgenoot en in de slaapkamer.

Klopp: van het meerk Klop.

Koor: iemand die lid is van gezelligheidsvereniging, maar niet met van Minerva (of überhaupt nergens lid zijn).

Kwarrel: kwaliteitscharrel.

Relax: relatie.

Restaurant De Gouden Bogen: McDonald's.

Rondje Singels: rondje hardlopen om de singels tegen, de groeiende bierbuk.

S **Scharrel**: aanduiding voor wazige relaties. Wel de luten, niet de lasen. Zie ook: kwarrel.

Skeur: armslag.

Shit: waar veel Leidse rechtenstudenten naar kijken.

SO Gogen: studietoewijkend gedrag vertonen.

Straaljaager: bitter lemon met jenever.

Strepen: met bier gooien als iemand de mores overtreedt.

Stuko: studentikoos. 'Wat een stuko-baas', 'een stukomaaltijd' (pasta met alleen conugette).

T **Tarwehalve Spa Gond**: Ook: goudgeel gerstenaat TD: ried dan sardie derde helft van een hockeystrijd.

Tent: die de sociëteit van Minerva. 'Ben je vanavond nog op de tent?'

Tering: sprrek uit: 'teewring'. Stopwoord van de Leenaar.

Tjak: zie meuk. Na een borrel zitten je schoenen onder de tjak.

Tuiste: waar je woont, dus niet...

Tuisthuist: waar je ouders wonen. Ook: 'thih'.

U **UR**: universiteitsbibliotheek aan de Witte Singel. Onder het mom van 'studeren' kun je hier bijpraten met je clubgenoten.

UF: chik die lid is bij UWV.

Uffentflp: haarchip die zo ver omhoog is gedruwd dat hij lijkt alsof je een tumor op je hoofd hebt.

Utrakkert: met zo lang niets doen, tot je weer in de club komt.

Uut: ding. Kan verwijzen naar zowel eten als gebruiksoverwerpen. 'Pass me even dit uit.'

V **Vesfjes likken**: iemand met een westje (zoals een bestuurslid) regelen.

Vot: kort voor bvo, wat weer een afkorting is voor bravo, wat weer kortis voor 'Ik onderschrijf je standpunt volledig, medestudent.'

WVU: de naam je van vroeger (van voor je studententevan).

W **Walk of shame**: onder ogen komen van je huisgenoten na een wilde nacht bij iemand anders. In nog naar hier stinkende kleding en/of uitgelopen make-up.

Wipstieger: hoogstaper.

Z **Zoemen**: geluid dat feuten maken tijdens de ontgroening.

Zooken: Uitsluitend waarbij de aflannmetjes aan elkaar jasje trekken.

Het Leidseche Studentenwoordenboek

L **Leidske koes**: pasta met spinaazie la crème en boursin.

Leidske zeester: chik die tijdens het wippen alleen maar stil op haar rug ligt.

Leids kwartierje: bij colleges mag je een kwartier te laat komen, ook docenten.

Les: heb je op school. Op de universiteit ga je naar college. Je leert er niet, maar stuudeert. Je maakt er geen huiswerk maar treedt je college op.

Leuter: 'leuter' of 'leuter hulle' (= lekker gewerkt moete lullen', of 'leuter hulde' (= lekker gewerkt pik).

LUL: Leiden University Library (lul... echt waar. Zie UR).

Lullepot: random lulleverhaal om verbaliteit mee op de proef te stellen.

M **Met lang haar** in de nek van een corpsbal.

MaPo: id in de Oude Maan.

Meuk: grote hoeveelheid ruzoot, vriezigheid of etenresen. Vaak te vinden in de keuken of fiet douchepuutje.

Mooke lull: positieve aanspreekvorm binnen een mamengezelschap. 'Hey, moole lul, geef mij eens Moos die ongeschreven regels over hoe je je binnen de studententent dient te gedragen. Meervoud: mores.

N **Nassen**: eten. 'Dit is echt niet te nassen.'

Natte tosti: een jongen met een lange mat die zichzelf heel wat vindt. Voornamelijk te vinden bij het corps.

Neus, de: per persoon, als in: 'zo euro de neus'.

O **Odds**: spelletje voor een anytimer (zie aldaar).

Overje huij/baard gaan: Meer: of trouwprizza leggen. Zie bärten.

P **P**: je propdeuse, uitspraak: pee.

Paardenkut: Apie! kom met spirood.

Panda punten: graadmeter voor je saae seksleven. Het week zonder seks (even een panda punt op een week).

Plex: de: Plexus, studentencentrum op de Kaisersstraat.

Phoet: feut.

Politisse: shit the fuck up.

Prad: het voorstadium van een relatie.

Preses: voorzitter, ook vaak geschreven als praeses. Prominent voorstaanand.

Q **Q**: kort voor Quintus. 'Ik ben op Q.'

R **Regelen**: een kippetje of gast scoren. Onduidelijk of alleen tongen ook al regelen is, of dat je ook echt gebatst moet hebben.

R **R**: van arbeider, al het Leidse plebs dat niet stuudeert (ook: prolet, burger).

Aug: kort voor Augustinus.

AVG: aardappelen, vies, groente. Een AV'etje doen.

B **Badrug**: de Kippenbrug die beide delen van de Vroonsteg met elkaar verbindt. Baffen is aan elkaar en het verhaal gaat dat twee scholieren elkaar op deze brug hebben staan baffen nadat ze studentenkrong hifi waren uitgezet.

Barfen: koken. Ook: nekken.

Barry Badpak: de held van 3 oktober, dankzij hifi als 'toldit'. De rest van het jaar gewoen een ar in de BSA.

Bele: geel (voor een man). 'Ik ben echt be'rie'.

Bilk trekken: een medaille winnen (roetierm).

Bokor: café de Rome Leo.

Bruin fruit: bitterballen.

BSA: komt in twee varianten. Het positief Bindend Studie Advies is geen reden tot zorgen. De negatieve variant vraagt om meer studie en minder bier.

Burgerslurf: bus.

Burgerslurf: trein.

BWS: ben wel bij/ben wel bij/bes wel bij.

C **Colbor**: constitutieborrel. Besturen feliciteren en bestuur met het bestuur zijn.

Corps: Minerva, spreuk uit: koor. Een corpsbal is een namelijk lid.

CV'ruiker: kies voor een bestuursfunctie om het cv mee op te pimpen.

D **Dies**: Op 8 februari is de universiteit jarig. Spreuk uit: die-jés.

Dichtgetikt: alken nog maar over je vereniging kunnen praten.

Drie Oktober: spreuk uit: 'dwrie oktober' (het carnaval van de Leidse ar. Iets met huutspot, haring en spanjolen).

Driescouderrege: gevoelswoord van de vier eten. De BSA.

Drukfeut: feut die niet goed moedeet (hij is tijdens de ontgroening).

Dubbel gemengd: een huis waarin mannen en vrouwen van verschillende verenigingen al dan niet vreedzaam samenwonen.

Duffen: zie: fietsmakers. Enkelvoud: Duff (er).

Duurt een baard: duurt lang.

Het Leidseche Studentenwoordenboek

L **Leidske koes**: pasta met spinaazie la crème en boursin.

Leidske zeester: chik die tijdens het wippen alleen maar stil op haar rug ligt.

Leids kwartierje: bij colleges mag je een kwartier te laat komen, ook docenten.

Les: heb je op school. Op de universiteit ga je naar college. Je leert er niet, maar stuudeert. Je maakt er geen huiswerk maar treedt je college op.

Leuter: 'leuter' of 'leuter hulle' (= lekker gewerkt moete lullen', of 'leuter hulde' (= lekker gewerkt pik).

LUL: Leiden University Library (lul... echt waar. Zie UR).

Lullepot: random lulleverhaal om verbaliteit mee op de proef te stellen.

M **Met lang haar** in de nek van een corpsbal.

MaPo: id in de Oude Maan.

Meuk: grote hoeveelheid ruzoot, vriezigheid of etenresen. Vaak te vinden in de keuken of fiet douchepuutje.

Mooke lull: positieve aanspreekvorm binnen een mamengezelschap. 'Hey, moole lul, geef mij eens Moos die ongeschreven regels over hoe je je binnen de studententent dient te gedragen. Meervoud: mores.

N **Nassen**: eten. 'Dit is echt niet te nassen.'

Natte tosti: een jongen met een lange mat die zichzelf heel wat vindt. Voornamelijk te vinden bij het corps.

Neus, de: per persoon, als in: 'zo euro de neus'.

O **Odds**: spelletje voor een anytimer (zie aldaar).

Overje huij/baard gaan: Meer: of trouwprizza leggen. Zie bärten.

P **P**: je propdeuse, uitspraak: pee.

Paardenkut: Apie! kom met spirood.

Panda punten: graadmeter voor je saae seksleven. Het week zonder seks (even een panda punt op een week).

Plex: de: Plexus, studentencentrum op de Kaisersstraat.

Phoet: feut.

Politisse: shit the fuck up.

Prad: het voorstadium van een relatie.

Preses: voorzitter, ook vaak geschreven als praeses. Prominent voorstaanand.

Q **Q**: kort voor Quintus. 'Ik ben op Q.'

R **Regelen**: een kippetje of gast scoren. Onduidelijk of alleen tongen ook al regelen is, of dat je ook echt gebatst moet hebben.

Het Leidseche Studentenwoordenboek

L **Leidske koes**: pasta met spinaazie la crème en boursin.

Leidske zeester: chik die tijdens het wippen alleen maar stil op haar rug ligt.

Leids kwartierje: bij colleges mag je een kwartier te laat komen, ook docenten.

Les: heb je op school. Op de universiteit ga je naar college. Je leert er niet, maar stuudeert. Je maakt er geen huiswerk maar treedt je college op.

Leuter: 'leuter' of 'leuter hulle' (= lekker gewerkt moete lullen', of 'leuter hulde' (= lekker gewerkt pik).

LUL: Leiden University Library (lul... echt waar. Zie UR).

Lullepot: random lulleverhaal om verbaliteit mee op de proef te stellen.

M **Met lang haar** in de nek van een corpsbal.

MaPo: id in de Oude Maan.

Meuk: grote hoeveelheid ruzoot, vriezigheid of etenresen. Vaak te vinden in de keuken of fiet douchepuutje.

Mooke lull: positieve aanspreekvorm binnen een mamengezelschap. 'Hey, moole lul, geef mij eens Moos die ongeschreven regels over hoe je je binnen de studententent dient te gedragen. Meervoud: mores.

N **Nassen**: eten. 'Dit is echt niet te nassen.'

Natte tosti: een jongen met een lange mat die zichzelf heel wat vindt. Voornamelijk te vinden bij het corps.

Neus, de: per persoon, als in: 'zo euro de neus'.

O **Odds**: spelletje voor een anytimer (zie aldaar).

Overje huij/baard gaan: Meer: of trouwprizza leggen. Zie bärten.

P **P**: je propdeuse, uitspraak: pee.

Paardenkut: Apie! kom met spirood.

Panda punten: graadmeter voor je saae seksleven. Het week zonder seks (even een panda punt op een week).

Plex: de: Plexus, studentencentrum op de Kaisersstraat.

Phoet: feut.

Politisse: shit the fuck up.

Prad: het voorstadium van een relatie.

Preses: voorzitter, ook vaak geschreven als praeses. Prominent voorstaanand.

Q **Q**: kort voor Quintus. 'Ik ben op Q.'

R **Regelen**: een kippetje of gast scoren. Onduidelijk of alleen tongen ook al regelen is, of dat je ook echt gebatst moet hebben.

Het Leidseche Studentenwoordenboek

L **Leidske koes**: pasta met spinaazie la crème en boursin.

Leidske zeester: chik die tijdens het wippen alleen maar stil op haar rug ligt.

Leids kwartierje: bij colleges mag je een kwartier te laat komen, ook docenten.

Les: heb je op school. Op de universiteit ga je naar college. Je leert er niet, maar stuudeert. Je maakt er geen huiswerk maar treedt je college op.

Leuter: 'leuter' of 'leuter hulle' (= lekker gewerkt moete lullen', of 'leuter hulde' (= lekker gewerkt pik).

LUL: Leiden University Library (lul... echt waar. Zie UR).

Lullepot: random lulleverhaal om verbaliteit mee op de proef te stellen.

M **Met lang haar** in de nek van een corpsbal.

MaPo: id in de Oude Maan.

Meuk: grote hoeveelheid ruzoot, vriezigheid of etenresen. Vaak te vinden in de keuken of fiet douchepuutje.

Mooke lull: positieve aanspreekvorm binnen een mamengezelschap. 'Hey, moole lul, geef mij eens Moos die ongeschreven regels over hoe je je binnen de studententent dient te gedragen. Meervoud: mores.

N **Nassen**: eten. 'Dit is echt niet te nassen.'

Natte tosti: een jongen met een lange mat die zichzelf heel wat vindt. Voornamelijk te vinden bij het corps.

Neus, de: per persoon, als in: 'zo euro de neus'.

O **Odds**: spelletje voor een anytimer (zie aldaar).

Overje huij/baard gaan: Meer: of trouwprizza leggen. Zie bärten.

P **P**: je propdeuse, uitspraak: pee.

Paardenkut: Apie! kom met spirood.

Panda punten: graadmeter voor je saae seksleven. Het week zonder seks (even een panda punt op een week).

Plex: de: Plexus, studentencentrum op de Kaisersstraat.

Phoet: feut.

Politisse: shit the fuck up.

Prad: het voorstadium van een relatie.

Preses: voorzitter, ook vaak geschreven als praeses. Prominent voorstaanand.

Q **Q**: kort voor Quintus. 'Ik ben op Q.'

R **Regelen**: een kippetje of gast scoren. Onduidelijk of alleen tongen ook al regelen is, of dat je ook echt gebatst moet hebben.

Het Leidseche Studentenwoordenboek

L **Leidske koes**: pasta met spinaazie la crème en boursin.

Leidske zeester: chik die tijdens het wippen alleen maar stil op haar rug ligt.

Leids kwartierje: bij colleges mag je een kwartier te laat komen, ook docenten.

Les: heb je op school. Op de universiteit ga je naar college. Je leert er niet, maar stuudeert. Je maakt er geen huiswerk maar treedt je college op.

Leuter: 'leuter' of 'leuter hulle' (= lekker gewerkt moete lullen', of 'leuter hulde' (= lekker gewerkt pik).

LUL: Leiden University Library (lul... echt waar. Zie UR).

Lullepot: random lulleverhaal om verbaliteit mee op de proef te stellen.

M **Met lang haar** in de nek van een corpsbal.

MaPo: id in de Oude Maan.

Meuk: grote hoeveelheid ruzoot, vriezigheid of etenresen. Vaak te vinden in de keuken of fiet douchepuutje.

Mooke lull: positieve aanspreekvorm binnen een mamengezelschap. 'Hey, moole lul, geef mij eens Moos die ongeschreven regels over hoe je je binnen de studententent dient te gedragen. Meervoud: mores.

N **Nassen**: eten. 'Dit is echt niet te nassen.'

Natte tosti: een jongen met een lange mat die zichzelf heel wat vindt. Voornamelijk te vinden bij het corps.

Neus, de: per persoon, als in: 'zo euro de neus'.

O **Odds**: spelletje voor een anytimer (zie aldaar).

Overje huij/baard gaan: Meer: of trouwprizza leggen. Zie bärten.

P **P**: je propdeuse, uitspraak: pee.

Paardenkut: Apie! kom met spirood.

Panda punten: graadmeter voor je saae seksleven. Het week zonder seks (even een panda punt op een week).

Plex: de: Plexus, studentencentrum op de Kaisersstraat.

Phoet: feut.

Politisse: shit the fuck up.

Prad: het voorstadium van een relatie.

Preses: voorzitter, ook vaak geschreven als praeses. Prominent voorstaanand.

Q **Q**: kort voor Quintus. 'Ik ben op Q.'

R **Regelen**: een kippetje of gast scoren. Onduidelijk of alleen tongen ook al regelen is, of dat je ook echt gebatst moet hebben.

Het Leidseche Studentenwoordenboek

L **Leidske koes**: pasta met spinaazie la crème en boursin.

Leidske zeester: chik die tijdens het wippen alleen maar stil op haar rug ligt.

Leids kwartierje: bij colleges mag je een kwartier te laat komen, ook docenten.

Les: heb je op school. Op de universiteit ga je naar college. Je leert er niet, maar stuudeert. Je maakt er geen huiswerk maar treedt je college op.

Leuter: 'leuter' of 'leuter hulle' (= lekker gewerkt moete lullen', of 'leuter hulde' (= lekker gewerkt pik).

LUL: Leiden University Library (lul... echt waar. Zie UR).

Lullepot: random lulleverhaal om verbaliteit mee op de proef te stellen.

M **Met lang haar** in de nek van een corpsbal.

MaPo: id in de Oude Maan.

Meuk: grote hoeveelheid ruzoot, vriezigheid of etenresen. Vaak te vinden in de keuken of fiet douchepuutje.

Mooke lull: positieve aanspreekvorm binnen een mamengezelschap. 'Hey, moole lul, geef mij eens Moos die ongeschreven regels over hoe je je binnen de studententent dient te gedragen. Meervoud: mores.

N **Nassen**: eten. 'Dit is echt niet te nassen.'

Natte tosti: een jongen met een lange mat die zichzelf heel wat vindt. Voornamelijk te vinden bij het corps.

Neus, de: per persoon, als in: 'zo euro de neus'.

O **Odds**: spelletje voor een anytimer (zie aldaar).

Overje huij/baard gaan: Meer: of trouwprizza leggen. Zie bärten.

P **P**: je propdeuse, uitspraak: pee.

Paardenkut: Apie! kom met spirood.

Panda punten: graadmeter voor je saae seksleven. Het week zonder seks (even een panda punt op een week).

Plex: de: Plexus, studentencentrum op de Kaisersstraat.

Phoet: feut.

Politisse: shit the fuck up.

Prad: het voorstadium van een relatie.

Preses: voorzitter, ook vaak geschreven als praeses. Prominent voorstaanand.

Q **Q**: kort voor Quintus. 'Ik ben op Q.'

R **Regelen**: een kippetje of gast scoren. Onduidelijk of alleen tongen ook al regelen is, of dat je ook echt gebatst moet hebben.

Het Leidseche Studentenwoordenboek

L **Leidske koes**: pasta met spinaazie la crème en boursin.

Leidske zeester: chik die tijdens het wippen alleen maar stil op haar rug ligt.

Leids kwartierje: bij colleges mag je een kwartier te laat komen, ook docenten.

Les: heb je op school. Op de universiteit ga je naar college. Je leert er niet, maar stuudeert. Je maakt er geen huiswerk maar treedt je college op.

Leuter: 'leuter' of 'leuter hulle' (= lekker gewerkt moete lullen', of 'leuter hulde' (= lekker gewerkt pik).

LUL: Leiden University Library (lul... echt waar. Zie UR).

Lullepot: random lulleverhaal om verbaliteit mee op de proef te stellen.

M **Met lang haar** in de nek van een corpsbal.

MaPo: id in de Oude Maan.

Meuk: grote hoeveelheid ruzoot, vriezigheid of etenresen. Vaak te vinden in de keuken of fiet douchepuutje.

Mooke lull: positieve aanspreekvorm binnen een mamengezelschap. 'Hey, moole lul, geef mij eens Moos die ongeschreven regels over hoe je je binnen de studententent dient te gedragen. Meervoud: mores.

N **Nassen**: eten. 'Dit is echt niet te nassen.'

Natte tosti: een jongen met een lange mat die zichzelf heel wat vindt. Voornamelijk te vinden bij het corps.

Neus, de: per persoon, als in: 'zo euro de neus'.

O **Odds**: spelletje voor een anytimer (zie aldaar).

Overje huij/baard gaan: Meer: of trouwprizza leggen. Zie bärten.

P **P**: je propdeuse, uitspraak: pee.

Paardenkut: Apie! kom met spirood.

Panda punten: graadmeter voor je saae seksleven. Het week zonder seks (even een panda punt op een week).

Plex: de: Plexus, studentencentrum op de Kaisersstraat.

Phoet: feut.

Politisse: shit the fuck up.

Prad: het voorstadium van een relatie.

Preses: voorzitter, ook vaak geschreven als praeses. Prominent voorstaanand.

Q **Q**: kort voor Quintus. 'Ik ben op Q.'

R **Regelen**: een kippetje of gast scoren. Onduidelijk of alleen tongen ook al regelen is, of dat je ook echt gebatst moet hebben.

Het Leidseche Studentenwoordenboek

L **Leidske koes**: pasta met spinaazie la crème en boursin.

Leidske zeester: chik die tijdens het wippen alleen maar stil op haar rug ligt.

Leids kwartierje: bij colleges mag je een kwartier te laat komen, ook docenten.

Les: heb je op school. Op de universiteit ga je naar college. Je leert er niet, maar stuudeert. Je maakt er geen huiswerk maar treedt je college op.

Leuter: 'leuter' of 'leuter hulle' (= lekker gewerkt moete lullen', of 'leuter hulde' (= lekker gewerkt pik).

LUL: Leiden University Library (lul... echt waar. Zie UR).

Lullepot: random lulleverhaal om verbaliteit mee op de proef te stellen.

M **Met lang haar** in de nek van een corpsbal.

MaPo: id in de Oude Maan.

Meuk: grote hoeveelheid ruzoot, vriezigheid of etenresen. Vaak te vinden in de keuken of fiet douchepuutje.

Mooke lull: positieve aanspreekvorm binnen een mamengezelschap. 'Hey, moole lul, geef mij eens Moos die ongeschreven regels over hoe je je binnen de studententent dient te gedragen. Meervoud: mores.

N **Nassen**: eten. 'Dit is echt niet te nassen.'

Natte tosti: een jongen met een lange mat die zichzelf heel wat vindt. Voornamelijk te vinden bij het corps.

Neus, de: per persoon, als in: 'zo euro de neus'.

O **Odds**: spelletje voor een anytimer (zie aldaar).

Overje huij/baard gaan: Meer: of trouwprizza leggen. Zie bärten.

P **P**: je propdeuse, uitspraak: pee.

Paardenkut: Apie! kom met spirood.

Panda punten: graadmeter voor je saae seksleven. Het week zonder seks (even een panda punt op een week).

Plex: de: Plexus, studentencentrum op de Kaisersstraat.

Phoet: feut.

Politisse: shit the fuck up.

‘Bij Rechten in Leiden voelde ik me niet thuis’

DOOR SEBASTIAAN VAN LOOSBROEK
FOTO TACO VAN DER EB

‘Ik ga rechten studeren aan de Universiteit van Amsterdam. Ik was van plan naar Leiden te gaan, want dat is vijf minuten fietsen. Maar ik las er in de krant veel negatieve berichten over. ‘Studenten vertelden dat de colleges soms racistische inhoud hebben en dat het vaak gaat over Marokkanen en islamieten. Ik ben zelf Marokkaans en islamitisch, dus Leiden is niet mijn plek, hoewel ik dat aanvankelijk wel dacht. De UvA is multicultureel, daar vond ik de open dag geweldig. ‘Rechten is echt mijn ding. Als een docent bijvoorbeeld vlak voor een toets

extra stof opgaf, was het eerste wat ik deed in de schoolregels kijken of dat wel mag. Ik zat ook in de medezeggenschapsraad, daarvoor ging ik ook altijd controleren wat wel en niet mocht. ‘Ik ben het liefst zo snel mogelijk klaar met studeren, want ik vind naar school gaan en uit de boeken leren eigenlijk helemaal niet leuk. Ik wil gewoon een diploma op zak hebben en in de praktijk aan de slag gaan. ‘Vroeger wilde ik advocaat worden, later officier van justitie, maar voor zulke beroepen is het een belemmering dat ik een hoofddoek draag.

‘Bovendien heb je als advocaat vaak te maken met zaken die negatieve energie geven en die niet zo leuk zijn. Dat wil ik niet. Ik denk er nu aan om bedrijfsjurist te worden.

‘Ik heb met werk al gespaard voor komend jaar en ik krijg wat van mijn ouders, dus ik hoef niet te lenen. Lenen tegen rente is binnen mijn geloof trouwens ook *not done*, omdat het niet eerlijk is om meer terug te betalen dan je hebt gekregen.

‘Ik vind het wel zwaar terecht dat studenten hebben geprotesteerd tegen het leenstelsel. Bijna al mijn vriendinnen zitten op het mbo en die kregen wel financiering.

‘De basisbeurs zorgt voor meer kansengelijkheid. Mijn ouders hebben niet heel veel geld, klasgenoten hebben rijkere ouders. Zij hebben bijvoorbeeld veel vaker examentraining kunnen volgen.

‘Het is goed dat dat op de universiteit een beetje wordt rechtgetrokken, anders zou ik meer moeten werken, waardoor ik minder kan studeren dan anderen.

‘Ik blijf wel thuis wonen, want het is onmogelijk om een kamer te vinden in Amsterdam. Ik ga niet lid worden bij een studentenvereniging. Daar hoor ik veel rare verhalen over, zoals ontgroeningen.’

COLUMN | MAIA DE QUAY

Wat nou pechgeneratie? We zijn bewust besodemieterd!

Als er één woord is dat ik niet meer kan horen, is het wel het woord pechgeneratie. Als ik het internet mag geloven, staan de laatste acht jaar van mijn leven al in het teken van pech.

Het feest begon toen ik in 2 havo zat: men besloot het eindexamen wiskunde weer te verplichten en de leeftijd waarop alcohol gedronken mag worden te verhogen van 16 naar 18. Alles leek nog te overzien, maar helaas was het pas, zoals Mark Rutte dat zo mooi kan zeggen, het einde van het begin.

Een paar jaar voordat ik ging studeren werd de basisbeurs afgeschaft. Aan het begin leek dat niet zo heel erg, aangezien werd beloofd dat het bespaarde geld geïnvesteerd zou worden in verbetering

van het onderwijs. Helaas bleek niets minder waar: in het onderwijs was toch niet goed genoeg geïnvesteerd, concludeerde men na een paar jaar.

Fatsoenlijke compensatie krijgen we echter niet, en van de studievoucher die ons nu lijkt toe te komen kan nog geen jaar collegegeld worden betaald – óók niet voor de net aangekondigde verhoging.

Tegelijkertijd zijn complete bachelors omgegooid naar (steenkolen-)Engels om meer internationals aan te trekken, worden studies met het jaar massaler, is de begeleiding steeds minder persoonlijk en wordt de tijd om je studie af te ronden steeds korter. Eisen voor masters, traineeships en startersfuncties worden alleen maar strenger en als je zessen en zevens hebt gehaald zonder relevante praktijkervaring, bestuursjaren, commissies, stages en/of

buitenlandervaring kan je al helemaal fluiten naar een leuke baan.

In 2022 studeren is een beetje als zo snel mogelijk door een paar hoepels springen en heel erg hopen dat je niet op je bek gaat. En oja, alle hoepels staan in de fik. En oja, jij staat ook in de fik. En oja, iemand heeft je net

heel hard met een koevoet op je schenen geslagen. En de trein dendert maar door en door: ineens telt ook onze studieschuld mee voor de hoogte van een eventuele hypotheek en is het voor vrijwel iedereen zonder jubelton zo goed als onmogelijk een huis te vinden. Van 800 euro per maand voor 10 vierkante meter in onze hoofdstad kijkt niemand meer op en de inflatie blijft maar stijgen terwijl je als 21-jarige in de horeca nog steeds niet meer dan zo'n 11 euro per uur verdient.

In het licht van dit alles, wat betekent *pech* dan nog? Waarom noemen we actieve politieke keuzes *pech*? Pech is naar je trein rennen en hem net missen. Pech is kaartjes willen kopen voor een concert en net te laat zijn. Pech is een was willen draaien en je huisgenoot op de startknop van de machine zien drukken als jij met je volle mand het washok in loopt. Overheidsbeleid is geen pech. Actieve keuzes die keer op keer resulteren in het benadelen en/of vergeten van een specifieke groep is géén pech. Inzendingen voor een nieuwe term (beflikkerd? besodemieterd? belazerd?) ontvang ik met open armen, maar laten we tot die tijd alsjeblieft stoppen met dat belachelijke P-woord.

MAIA DE QUAY is student rechten

Studeren anno 2022 is: door brandende hoepels springen terwijl je zelf ook in de fik staat

